

Nr. 45.

Blair, Nebr., Tirsdag den 6. Juni 1911.

20. Aarg.

Brobygning.

En af vore Præster skrev fornylig til os angaaende de danske Studenterfangeres Besøg i Amerika: „Der staar vi virkelig over for en Brobygning.“

Der har før været skrevet en Del om Brobygning mellem Amerika og vort gamle Fædreland.

Dansk-Amerikansk Selskab — under hvis Auspicer jo ogsaa Sangerne kom her — har lærlig sat sig den Opgave at „bygge Bro“ mellem Fædrelandet og det Land, hvor saa mange af dets udvandrede Børn bor.

Amerikansk-Scandinaviske Selskabs Opgave gaar ogsaa i Retning af Brobygning mellem den nye og den gamle Verden.

Spilken Betydning et saadant Arbejde eller større Samfærdsel og Betsvirkning mellem Fædrelandet og vore Børn vil saa, det skal vi ikke forsøge at forudsige.

Men umageligt gaar der en Trang igennem de til Amerika udvandrede til en Forøgelse af Samfærdselen og gensidig Paavirkning.

Vi tænker ogsaa paa de dansk-amerikanske „Stævner“, som lærlig den grundtvigske Retning herovre — støttet af Grundtvigianere derhjemme — er gaaet i Spidsen for.

Der mangler laaedes ikke paa Forøgelse i Retning af Brobygning, og saa er det, vor Menner, at Studenterfangeres Besøg er noget „virkeligt“ i den Retning.

Vi giver ham Ret. Vaade til mange af os Danske her i Amerika en virkelig Mundmag af gamle Mo'r Danmarks Dannelselse, og Studenterne modtog sikkert ogsaa Indtryk, de vil bære som Vinder fra Landsmænd herovre.

Men medens der laaedes er pegret paa et virkelig Skridt i Retning af Brobygning, har vi et Par Tanter at give til Bedste i den Retning.

Den første er, at vi maa stadig have aabent Øie for, hvad der bygges Bro for.

Thi det er ikke alt derhjemme, vi bør bygge Bro for, og det er heller ikke alt her hos os, der bør bygges Bro for.

Saadant noget, som den svenske Professor Arrhenius forleden opvarede med i et Foredrag i Chicago, at „alt Liv paa Jorden oprindelig er overført til vor, Alode fra andre Planeter ved Udsvalger“ — liget Videnskab maa de gerne beholde derhjemme.

Der er ogsaa fuldt op af den nye danske Litteratur saa vel som Kunst, vi ikke ønsker ført over Sævet.

Derfor følger saa den anden Tanke: Bør ikke vi i en tage fat paa Brobygningssarbejdet?

Vi har ikke noget at indvende imod, at der gøres et folkeligt Brobygningssarbejde, — ikke imod, at der bygges Bro for Kunst, Videnskab og Litteratur, saa længe vi faar vel Kunst, virkelig Videnskab og fund Litteratur, men —

Saa, før ikke netop Kirken, og saa vor Kirkeafdeling tage bedre fat end hidtil paa at bygge Bro for det bedste i vort Folk derhjemme?

Det var gode Løftninger derhjemme fra vi mærkede, da først Pst. S. Mathiesen og siden Pst. A. Nusch besøgte os.

Kunde vi ikke saa noget lignende igen?

Vore Fændefolk, Nordmænd og Svensker har haft Bispeselskab og flere Præstebesøg, — er det ikke snart vor Tur til noget lignende?

Og de besøgende fra de nævnte Fændefolk er kommen her ikke ale-

ne for at paavirke, men ogsaa for at paavirkes.

Lad os skænke Brobygningssarbejdet en Tanke.

Ulfedsfest i Chicago.

Vaade Danske, Nordmænd og Svenskere byder de danske Sanger- og Sangerinder.

Følgende fra Ulfedsfesten for de danske Studenterfanger i Chicago meddeler vi efter „Skand.“ af 3. dennes:

De danske Studenterfanger sagde i Aftes Farvel til Chicago. I Anledningen havde den danske Sangerforening Harmonien arrangeret en Sera i Bjergvins Hall, hvortil foruden Gæsterne og Foreningens Medlemmer ogsaa Repræsentanter for norske og svenske Sangerforeninger var indbudt. Det gemtligke Ulfedsfest begyndte kl. 6. Sangerforeningen Harmonien sang først et Par danske Sange, hvorpaa det gik Slag i Slag til kl. 8 med Taler, Sang og Surraer.

Senator Niels Juhl talte smukt om det frie Landskabet, som Studenterne havde bragt med sig over til Landsmænd her i Amerika, og paa Sangerforeningen Harmoniens Vegne vilde han bede Studenterfangeres Dirigent Mr. Levisohn som Tak at modtage som en Grindring, det bedste og kæreste, Harmonien kunde byde, nemlig dens Sangermærke, en Lyre i Guld. Levisohn takkede og lovede, at Mærket skulde blive bevaret som en færdig Grindring om den hyggelige Tur, de havde tilbragt her.

„Du danske Mand“ blev derpaa sunget, hvorefter C. P. Ditlefsen holdt en Tale for Studenterfangerne, som fulgtes af Afslutningen af følgende af ham for Anledningen digtede Sang:

Da vi i Buggen laa
I København med A
Skreg jeg med Liv og Lyft
Og af mit fulde Bryst.
Altid siden fra den Gang
Jeg højt har elsket Sang
Og Sælslad jeg blev — da Dværgen
skrev:

Studenterfangerne de kommer snart,
Op, Danske, op; — i alle blev der
Fart!

Vi hilste dem med Sang og Klang
og Spil
Den Morgen, da de kom hertil!

Vi klappede Gang paa Gang
Af deres smukke Sang, —
Vi gik med til Banet.
Den Tur var ikke let!
Vi sagde aldrig: Stop,
Nej vi den fyldte op

Med aldens dejlig Mad — og Vi
fra Fad!
Br. Vil de korte hele Dagen om,
Selv til Balthalla Danmarks Kæmper kom,
Balkvæder der saa fyldte deres Krus,
Med Odin drak de dog ej Dug.

De kom, de sang, de vandt,
Veil til hvert Hjerte fandt, —
De Harmoni har bragt
Til os — ved Sangens Magt!
Og før de stævner mod
Den Hemstavn, de forlod,
Lad os i Harmoni — en Tak dem
give!

Sils gamle Danmarks Land, Sanger-
gens Mand!
Svem ved, — maasse vi atter ses
igen?
Som „driftige Svenske“ drog i
udenlands,

— I kommer hjem med Sejrens
Krans.
C. P. D.

Dr. Christoffer Jensen, Præsident for Studenterfangerforeningen, talte for „Harmonien“, og forte Taler blev derefter holdt af Dr. Genius, Carl Anton Jensen, Henry V. Hertz, Julius Jørgen, som takkede paa Sangforeningen Bjergvins Vegne for den smukke Sang, de danske Studenter havde ladet høre, og Olaf Nelson, Præsident for det svenske Sangerforbund, som bragte Hilsen fra de svenske Sanger.

Studenterne sang flere Sange, blandt andet „Hyttens er lukket“ med Selge Nissen som Solist.

Dr. Christoffer Jensen sagde derpaa, han vilde kalde Studenterfangerne sammen i speciel Generalforsamling, og efter denne Formidlet udtalte han, at han havde i Opgave at overføre Studenterne Sangermærket til „Harmonien“'s Præsident Viggo Jensen.

Mr. Jensen takkede for Væren, og det blev oplyst, at specielt ordrede Sporvogne nu ventede nede paa North Avenue for at tage Gæsterne over til Bismarck Garden paa Nordfiden, hvor den gemtligke Sammenkomst skulde foretages.

Aftenen i Bismarck Garden blev en fuldstændig Koncertaften. Først sang Harmonien; derefter en Flod Studenter fra University of California, som var paa Gennemrejse paa en Tur til Europa og var bleven indbudt til at deltage i Været; saa Nordmændenes Sangerforening, der var mødt mandstærkt frem, og til sidst Studenterne, som tofede deres Tak for al udøvet Gæstfrihed under Amerikaturen ved at synge fire Nationalfange efter hinanden, nemlig „Kong Christian stod ved højen Mast“, „Ja vi elsker dette Landet“, „Arbejdets Hjerterats dnu“, og „De Star Spangled Banner.“

Senerede besøgte Sangen igen, og Studenterne sporede sig ikke, men holdt paa at synge for de begejstrede Tilhørere den ene Sang efter den anden.

Studenterne afrejste kl. 9 i Dag Morges til Detroit og forlætt derfra sit over paa Vejen hjem.

Situationen i Mexico.

Et Blad fortæller fra Mexico City under 2. ds., at en skrællende Tilstand hersker alle Vegne. Stats-Guvernør og -Sekretær forlader deres Poster, fordi de ikke er i Stand til at opretholde Orden. Vandtetter myrder og plyndrer, som de lyfter. Man længtes efter, at Madero skulde komme til byen og hjælpe til at bringe No over Sindene og Orden i Forholdene. En vægtig Grund til den elendige Tilstand skal være Mangelen paa Fødemidler, der igen skyldes den Umstændighed, at mange Farmere har været med i Revolutionsskæren i Stedet for at passe deres Farme.

Fra El Paso meddeles under samme Dato om Maderos Afreise fra Juarez, under megen Gyldest og Begejstring.

En anden Melding fra Mexico City under samme Dato giver et mindre mørkt Billede af Forholdene. Den midlertidige Præsident De la Barra har officielt ladet kundgøre Ekstravalg for at vælge Præsident. Den 1. Okt. vil der blive valgt Elektorater, og den 15. Okt. vil saa disse vælge Præsident. Guvernører har faaet Ordre til før 30 Juni at faa deres Stater og Territorier inddeelt i Valgdistrikter og at faa Valget kundgjort for Folket. Indde-

lingen foretages paa Grundlag af Folketællingen af 1910.

De la Barra er sig det Ansvar, han har paataget sig, bevidst, og han undervurderer ikke Banstelighederne ved at holde et aabent Valg i Mexico.

Det bliver nu Partiernes Sag at udvalge deres Kandidater. Endnu er Francisco J. Madero, jr., den eneste Mand, der er jiffer paa at faa sit Navn paa Valglisten. General Reyes vil snart ankomme fra Europa, og det har gjort nogle af Maderos Venner nervøse. Han har ikke lagt, at han ikke vil blive Kandidat. Men man troer sig ved, at hans Venner er ikke saa talrige nu, som da han forlod Landet.

Forsvigt gaar der Rygter om Sammenrøttelser baade for og imod baade Madero og Reyes.

Blandede Meddelelser.

Gæsterne til Aarsmødet har allerede begyndt at ankomme. Gamle Thomas Lund var inde at hilse paa os i Dag.

I Gaar var der indmeldt mellem 700 og 800 Delegerater og Gæster. Der lyktes om Logis til ca. 100 flere, end man hidtil havde fundet Plads for. Men der bliver nok Plads igt. det gamle Ord, at „hvor der er Hjertelum, der er ogsaa Rum.“

Sele Byen imødekommer det store Møde med en vis Spænding. Postmesteren fortalte os i Dag, da vi kørte sammen i hans Automobil, at han havde haft en halv Dags Arbejde med at skaffe Automobiler til at befordre Gæster fra Fernbanestationen til Stolen. Men han mente, det var lykkedes at faa nok — en Sned Stykker.

Socialistbladet „Appeal to Reason“ har i den senere Tid gjort en Del Væst af sin og Socialismens Fremgang. Men saa modtog vi i Gaar et Eksempel af „The Post City“, Tex., og det fortæller, at Agenter der forfat og imod Protest er vedblevet at paasende Folk Bladet, indtil man nu endelig har maattet gribe til det Midde at jagge Bladet for dets Cirkulation af „obscene“ (umiddelbar, uanstændig) Litteratur. En Klage med 52 Underkrifter er indsendt til Grand-Juryen.

Skolens Katalog for 1911-1912 blev færdig her i Ujset i Gaar. Den viser, at Trinitatis Seminar i War har haft 12 Elever, Profeminariet 25, den akademiske Afdeling 32, Normalafdelingen 14, Forretningsskoleafdelingen 30, „English“ 41, uklarificerede Elever 19, Musikkedele 42, tilsammen 215. 31 er regnet med to Steder, saa Eleverantallet for det afsluttede Skoleaar var 184.

Det store Forsamlingsstelt, som Menigheden har lejet, ankom her til Byen og rejstes i Gaar. Der fulgte Sæder med til ca. 600, men man mener at Teltet kan rumme 1000 Mennesker. Det er rejst paa Skolens Grund lige Vest for Skolebygningen. — Alt er nu rede — Bordene i Spisefælens er endog dækkede, færdige til at sætte Spisebævere paa og til Gæsterne at sætte sig ned ved.

Nu venters vi blot paa lidt Vejforandring, som netop synes at være i Anmarch, da dette skrives (herredes kl. 5.30 Mandag Eftermiddag). Termometeret har i Dag været oppe paa 97 Gr. her i „Danskernes“ Kontor, men det er nu faldet til 94 og falder fremdeles temmelig rask.

Jorden rundt.

Uro i Portugal. Coimbra, 19. Maj. Her er bleven arresteret 10 Personer som mistænkte for Sammensværgelse; blandt de arresterede er flere Politimestersmænd og Studenter.

Balgfjuff i England. London, 2. Juni. — Sir Henry Seymour King, konservativt Medlem af Underhuset fra Hull, er frakendt sit Sæde i Ujset. Dommerne fandt, at han havde spænderet for meget paa sine Vælgere.

Marys Kroningsgave. London, 2. Juni. — Kvinder Rundtom i Niget, som bærer Navnet Mary, har bidraget \$60,000 til Droning Marys Kroningsgave. Givene repræsenterer alle Samfundsklasser, fra Tiggere til Hertuginde, og Bidragene varierer fra Pennies til Pund.

Nieu, Rusland, 19. Maj. Et Uvej med voldomme Storme og Regnfuld har paa mange Steder i Guvernementet anrettet stor Skade. Ujnet slog ned i nogle Landsbyer og tændte Ild i flere Bygninger. Hidtil er det konstateret, at 4 Mennesker er dræbt ved Uvejret.

150 Soldater omtommen. San Juan del Sur, Nicaragua, 2. Juni. — En Eksplosion i La Zona Fortet ved Managua kostede 150 Soldater Livet. Narjagen til Eksplosionen er endnu ikke bragt paa det rene, men det er den almindelige Mening, at den var en Følge af Oprørsbevægelsen mod Præsident Adolfo Diaz, som nylig afsløste Præsident Juan Estrada.

Mulay træver Væstetelse. Paris, Juni. — Sultan Mulay Saffid har underrettet General Moirier, Chefen for den franske Kolonne, som kom hertil til Undtæning, om, at han ønsker en stadig Garnison paa 5,000 franske Soldater i den indlige Sovedstad og en lignende Styrke i Mequinez, 34 Mil fra Fez.

Fra Portugal. Efter hvad Bladene meddeler, er der i Braga fundet et beilaglagt et Oplag af 200 Rationer i det tidligere Kongeriges Rarver. I Figueira da Fez er en Artillerikaptajn Ferreira og fire Soldater bleven arresterede som skyldige i en Sammensværgelse.

Maadebesøg i Udlandet. Lidt over Midten af Juni vil de danske Rytterforskrivere „Peder Skram“ under Kommandør Rgholm og „Gerluf Trolle“ under Kommandør Jøhnsen afslutte Besøg i henholdsvis Stockholm og Amsterdam. „Gerluf Trolle“ vil paa Vejen passere Kieler Kanalen.

Druknet ved Badning. Berlin, 18. Maj. Til „Kosalanze“ telegraferes fra Münster i Westfalen: I Settenraße i Nærheden af Rüdighausen badede en Lærer med 6 Skoledrenge i 14 Mars Mideren i Gaar i en Mergelgrav. Under Badningen kom de pludselig ud paa et dybt Sted og druknede alle.

Fra Portugal. Braga, 18. Maj. Niere religiøse Selskabers Lokaler og et katolsk Blads Redaktionskontor blev i Aftes angrebet af en opbødet Mængde. Flere Huse beskadigedes, fordi der i Anledning af en religiøs Festsdag var hejst Flag paa dem.

Champagnehesten ødelagt. Tirsdag Eftermiddag den 16. Maj rasede der i Champagne, Frankrig et stærkt Uvej, som fuldstændig ødelagde hele Vinøsten. Ogaa Kældrene stod i Timevis under Vand. De fleste Vindyrkere har mistet det sidste, der var tilbage efter Krigen. Vandene ligner Flodenge, og Vindhjergene er oversvømmede af Jord.

Omkommen ved Flyvning. Rheims, 18. Maj. Flyveren Pierre-Marie feg i Dag op med Ujstant Dupuy som Passager. Paa Grund af et pludseligt Vindstød styrtede Maskinen ned, og Benzinen kom i Brand og ødelagde Maskinen. Ujstant Dupuy blev trukket frem som Vig, og Pierre-Marie's Tilstand var haabløs, saa han bøde nogen Tid efter.

Kreta. Konstantinopel, 18. Maj. Efter Forlydende har Porten givet sine Befalder hos Garantimagerne Ordre til at protestere i Anledning af Sværsmålet om Udbetalelse af muhammedanske Dommere til Kreta, da Tjernet efter Garantimagerens Løfte havde Ret til at udbetale Dommere til Pen.

Fra Tusten. Baden Dos, 21. Maj. Kl. 5 i Morges begyndte her Starten til en Paalidelighedsflyvning, hvis første Station er Freiburg. Der startede i alt 5 Flyvere, af hvilke to medførte Passagerer. Starten var vellykket. Jeannin var den første, der ankom til Freiburg kl. 7.10; han var gaaet op kl. 6.37 og landede en Gang under Vejs. Antagelig vil Flyvningen blive forsat til Mülshausen i Eftermiddag.

Dronning Alexandras Memoirer. Dronning Alexandra er i Færd med at forberede Udgivelsen af et større Memoirerarbejde.

Dette skal for det første bestaa af Breve til Dronningen og Kong Edward, og for det andet af Breve fra Politikere og Kong Edwards personlige Venner. Værket skal indtil videre kun trykkes i et begrænset Antal Eksemplarer, der vil blive fordelt mellem Medlemmerne af den kongelige Familie.

Derimod vil de offentlige Biblioteker intet Eksemplar faa, medens paa den anden Side Historieforskere maa faa Lov til at gøre sig bekendt med Værket, formodentlig da ved Laan fra en af dets fyrstelige Ejere.

Der spekuleres fra Byens Side paa at give Aarsmødegæsterne en Automobilturne i Byen og dens Omegn. Her er virkelig smukke Partier og Udsigter, saa Gæsterne vil nok lige Tak, naar de har faaet en saadan Tur og frødet sig ved, hvad de saa.

Dampskibsnotiser.

„Sellig Olav“ er affeilet fra Christianland med 486 Passagerer og ventes til New York den 13. ds. Vil atter affeile derfra den 22. June og ventes da til Christianland den 2. Juli.

„C. F. Zietgen“ er affeilet fra Christianland med 290 Passagerer og ventes til New York i Dag. Vil atter affeile derfra den 15. ds. og ventes da til Christianland den 25. dennes.